

Platon'dan itibaren pek çok düşünür insan davranışları hakkında düşüncelerini ve gözlemlerini ifade etmelerine karşılık, psikoloji biliminin kurucusu olarak, 1879 yılında Almanya'da Leipzig Üniversitesinde bir psikoloji laboratuvarı kurarak insan davranışlarını ilk defa deneysel ortamda inceleyen Wilhelm Wundt kabul edilmektedir.

1. Bu parçaya göre Wundt'un psikolojinin kurucusu sayılmasının nedeni nedir?

- A) Üniversitede ders vermesi
- B) İnsan ve hayvan davranışlarını incelemesi
- C) İnsanlar hakkında gözlemlerde bulunması
- D) İnsan davranışlarını laboratuvar ortamında incelemeye başlaması
- E) Psikolojiye olan yoğun merakı

Duyguların yaşamımızda çok büyük rolü vardır. Örneğin, korku, öfke, haz duyguları gözlenebilmekte, bilimsel olarak incelenmektedir. Yaşamımızda, şefkat, imrenme, haset gibi olumlu ve olumsuz pek çok duygunun da yeri vardır. Ancak bu duygular henüz gözlenebilir hâle getirilememiştir. Sonuç olarak söz konusu türden duygular bilimsel psikolojinin konuları arasına girmemektedir.

2. Buna göre aşağıdakilerden hangisi psikolojinin inceleme alanına girmez?

- A) Çocukların fiziksel gelişimi
- B) Bireyin ruh sağlığı
- C) Hayvanların öğrenmeleri
- D) Kaygının nedenleri
- E) İnsanın erdemli davranışları

Çocuğun gelişimi sırasında ortaya çıkan anormallikler gözlem, test ya da mülakatlarla belirlenebilir. Çocuklarda erken yaşlarda teşhis edilen otizm, gerekli önlemler ve eğitsel çalışmalarla azaltılabilir ve çocuğun yaşamını etkilemeyecek düzeye getirilebilir. Bu konuda psikologlara büyük işler düşmektedir.

Bu parçada;

- I. Davranışları etkileme ve kontrol etme
- II. Davranışları anlama ve açıklama
- III. Davranışları önceden kestirebilme
- IV. Davranışları tanımlama

3. Psikolojinin hangi amaçları vurgulanmaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) III ve IV
- D) IV ve V
- E) II ve V

Psikoloji ilk olarak insan davranışlarını tanımlar. İkinci adımda tanımlanan bu davranışların ortaya çıkış nedenlerini deney ve gözlem yoluyla anlamaya ve açıklamaya çalışır. Bu verilerden yararlanarak benzer durumlarda benzer davranışların ortaya çıkabileceğini tahmin eder. Son olarak istenen davranışların oluşması, istenmeyen davranışların önlenmesi için davranışları etkileyerek kontrol etmeye çalışır.

4. Buna göre aşağıdakilerden hangisi psikoloji bilimin “tahmin amacına yönelik” bir örnektir.

- A) Kişiler arasındaki kıskançlık duygusunun tanımlamak
- B) Kıskançlık duygusunun neden ortaya çıktığını anlama
- C) Kıskançlık duygusu ile ilgili ileride ortaya çıkabilecek durumları ön görebilme
- D) Kıskançlık durumunun yaratacağı olumsuzlukları kontrol etme
- E) Kıskançlık duygunu açıklama

Psikolojinin amacı; bilincin karmaşık yapısını çözümlenmek, zihnin en yalın öğelerini araştırmak ve bunlar arasındaki ilişkileri bulmaktır. Bu yaklaşım, insanın bütün zihinsel faaliyetlerin basit unsur ve olayların birleşiminden oluştuğunu savunur. Bu yaklaşım; düşünmenin nedenine, nasılına değil içeriğinin ne olduğuna odaklanmıştır. İçerik bakış yöntemi kullanılır.

5. Bu parçada görüşleri verilen yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşlevselci yaklaşım
- B) Yapısalcı yaklaşım
- C) Psikanalitik yaklaşım
- D) Hümanistik yaklaşım
- E) Biyolojik yaklaşım

Bu yaklaşıma göre psikolojinin konusu gözlenebilen ve ölçülebilen insan davranışlarıdır. Doğuştan getirilen hiçbir davranış ya da özellik yoktur. Davranışlar eğitim ve çevre etkisiyle sonradan oluşur. Duygular ve zihinsel süreçler nesnel bir şekilde incelenemediği için psikolojinin konusu olamaz. Deney ve gözlem yöntemini kullanır.

6. Bu parçada görüşleri verilen yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşlevselci yaklaşım
- B) Davranışçı yaklaşım
- C) Psikanalitik yaklaşım
- D) Hümanistik yaklaşım
- E) Biyolojik yaklaşım

Bu yaklaşıma göre psikolojinin konusu, bilişsel süreçler ve yaşa bağlı davranış değişiklikleridir. Biliş, insanın dünyayı tanımaya ve anlamaya yönelik zihinsel etkinlikleridir. İnsan diğer canlılardan farklı olarak dikkat, algı, düşünme gibi bilişsel süreçlerle çevresini anlar ve yorumlar. Davranışları biçimlendiren bu bilişsel süreçlerdir. İnsan; tercihleri, yorumları, düşünce ve inançları ile kendi gelişimine ve öğrenmesine etki eden aktif bir varlıktır. Yöntem olarak deney ve gözlemi kullanır.

7. Bu parçada görüşleri verilen psikolojik yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikodinamik yaklaşım
- B) Bilişsel yaklaşım
- C) İnsancıl yaklaşım
- D) Varoluşçu yaklaşım
- E) Gestalt yaklaşım

Watson der ki “Bana bir düzine sağlıklı bebek verin ve onları büyüteceğim, kendime ait bir dünya oluşturacağım ve bunlardan herhangi birini istediğiniz konuda uzmanlaştırabilirim. Yeteneklerinden, eğilimlerinden, yetilerinden, becerilerinden, kabiliyetlerinden ve ırkından bağımsız olarak onları doktor, avukat, sanatçı, tüccar ve hatta dilenci ya da hırsız olmalarını sağlayabilirim”

8. Parçadaki bu görüşlerinden hareketle Watson’ın aşağıdaki psikoloji ekollerinden hangisine mensup olduğu söylenebilir?

- A) Psikodinamik yaklaşım
- B) Nörobiyolojik yaklaşım
- C) İnsancıl yaklaşım
- D) Yapısalcı yaklaşım
- E) Davranışçı yaklaşım

Bir senfoninin notalarını tek tek dinlediğinizde pek bir anlam çıkaramazsınız fakat aynı notaları bir bütünlük içerisinde dinlediğinizde çok hoş bir eser ortaya çıkmış olacaktır.

9. Bu durum aşağıdaki psikoloji yaklaşımlarından hangisi ile açıklanabilir.

- A) Davranışçı yaklaşım
- B) Gestalt yaklaşımı
- C) Psikodinamik yaklaşım
- D) Bilişsel yaklaşım
- E) Biyolojik yaklaşım

İnsan davranışları karmaşık ve çok boyutludur. Bu nedenle insan davranışını tanımlamak pek kolay olmaz. Olayın derinliğine inmek gerekir. İnsanın geçmiş yaşantıları ve çevresi davranışlarına önemli etkiler yapar. İnsan davranışını tanımak için bu geçmiş yaşantıların, önemli olayların ve ilişki kurduğu insanların ona nasıl bir etkide bulunduğunu öğrenmek gerekir. Bunun için psikolog incelediği kimsenin ailesi, arkadaşları ve diğer çevresiyle konuşur. Elde ettiği bilgileri nesnel olarak kaydeder. Davranışların nedenlerini belirlerken bu bilgilerden yararlanır.

10. Bu parçada sözü edilen araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğal gözlem
- B) Vaka incelemesi
- C) Deney
- D) Korelasyon
- E) Anket

11. Bir anaokulu rehber öğretmeni, çalıştığı kurumdaki çocukları onlara belli etmeden okulun bahçesinde spor salonunda oyun bahçesinde ve yemekhane gibi alanlarda izleyip onlar hakkında tek tek notlar almıştır. Bu rehber öğretmenin okuldaki öğrencileri yönelik kullandığı yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneysel yöntem
- B) Doğal gözlem
- C) İstatistiksel yöntem
- D) Sistemik gözlem
- E) Mülakat

Hizmet sektöründe faaliyet gösteren firmalar müşterilerine sundukları hizmet kalitesi ile ilgili duygu düşünce ve görüşlerini ifade edebilecekleri bir soru formu dağıtırlar ve elde ettikleri sonuçlar doğrultusunda verdikleri hizmetin kalitelerini gözden geçirirler.

12. Yukarıda hizmet sektörünün kullandığı veri toplama tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Görüşme
- B) Anket
- C) Deney
- D) Sistemik gözlem
- E) Korelasyon

- I. Öğretmenin öğrencilere yönelik azarlama davranışı arttıkça öğrencinin derse katılımı azalması
- II. Öğrencinin kitap okuma oranı arttıkça okuma hızı artması
- III. Gözlüklü olma ile öğretmen olma arasındaki ilişki

13. Yukarıdaki ifadeler arasındaki ilişki aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Nötr – Negatif -Pozitif
- B) Pozitif – Negatif- Nötr
- C) Negatif – Pozitif- Nötr
- D) Nötr -pozitif – Negatif
- E) Negatif – Nötr- Pozitif

Psikolojide ilişkisel ve deneysel yaklaşımlardan yararlanılır.

14. Aşağıdakilerden hangisi deneysel değil, öncelikle ilişkisel yaklaşıma ait bir özelliktir?

- A) Değişkenler arasında nedensellik ilişkileri kurulabilir.
- B) Davranışın hangi ortam ve koşullarda ortaya çıkacağı belirlenebilir.
- C) Davranışı anlama ve açıklama amacı gerçekleştirilebilir.
- D) Sayı ile ifade edilebilen veriler elde edilip sınıflandırılabilir.
- E) Davranışın ortaya çıkma sıklığı bilinebilir.

Bir araştırmada düzenli tekrarın sınav başarısı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu araştırmada, yaş, cinsiyet, zekâ vb. koşullar itibariyle birbirine denk iki grup seçilmiş birine her gün düzenli ders tekrarı yaptırılmış, diğer gruba ise böyle bir tekrar yaptırılmamış ve daha sonra gruplar karşılaştırılmıştır. Araştırma sonunda, düzenli ders tekrarı yapan öğrencilerin sınav başarılarının, düzenli tekrar yapmayan öğrencilere göre daha fazla arttığı tespit edilmiştir.

15. Bu parçadaki “bağımsız değişken” aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sınav başarısı
- B) Düzenli ders tekrarı
- C) Zekâ düzeyi
- D) Düzenli ders tekrarı yapan öğrenciler
- E) Düzenli ders tekrarı yapmayan öğrenciler

Korelasyon iki değişken arasındaki ilişkiyi belirleme ve sayısal olarak ifade etmeye dayalı bir yöntemdir. Bu ilişki + 1 ile -1 arasında değer alır. Korelasyon çeşitleri üçe ayrılır pozitif negatif ve nötr korelasyon.

16. Buna göre aşağıdakilerden hangisi negatif korelasyon uygun bir örnektir?

- A) Düzenli çalıştıkça ders başarısının artması
- B) Diyet yaptıkça kilonun azalması
- C) Ceviz yedikçe daha fazla problem çözülmesi
- D) Dikkat azaldıkça soru çözme becerisinin azalması
- E) Zararlı alışkanlıklar arttıkça kanser riskinin artması

Yapılan bir araştırmada öğretmen tutumları ile öğrencilerin başarı durumları arasında bir ilişkinin olduğu gözlemlenmiştir. Bunun için başarı düzeyi, yaş, cinsiyeti denk olan iki grup seçilmiş ve iki gruba da aynı öğretmen ders anlatmış ama birinci gruba girerken öğretmen bir güler yüzlü bir sevecen davranmış ki ders çok keyifli geçmiş. Diğer diğer grubun dersine girerken bir asık surat bir keyifsiz girmiş ki ders çok kötü geçmiş. Bu iki grubun başarılarını üç ay sonra karşılaştıklarında ilk grubun başarıları daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

17. Buna göre deneyde bağımsız değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğretmen tutumu
- B) Başarı düzeyi
- C) Çalışma süresi
- D) Dikkat süresi
- E) Öğrencilerin yaşı

Aşağıda, psikolojinin kullandığı deneysel yöntemle ilişkin bazı kavramlar verilmiştir.

- Üzerinde deney yapılan grup
- Bağımsız değişkene bağlı olarak değişen özellik
- Üzerinde deney yapılan organizma
- Koşullarına dokunulmayan grup

18. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada verilen kavramlardan biri değildir?

- A) Kontrol grubu
- B) Bağımlı değişken
- C) Deney grubu
- D) Bağımsız değişken
- E) Denek

Bir özel eğitim okulunda, özel eğitim alan bir grup ile çalışmalar yapan psikolog, bu öğrencilerin zekâ seviyeleri ile ilgili elde ettiği bulguları, görev yaptığı üniversitedeki öğrencilerle eğitsel materyal olarak paylaşmıştır.

19. Bu parçaya göre psikoloğun ihlal ettiği etik ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru istatistiksel sonuçları örtme
- B) Gizlilik hakkını ihlal etme
- C) Fiziksel acı ya da duygusal strese neden olma
- D) Bu paylaşımdan ekonomik menfaat sağlama
- E) Denekleri, araştırmanın sonucu ile ilgili yeterince bilgilendirmeme

Bilimsel bir araştırma yapabilmek için belli etik ilkelere uymak gerekir.

20. Buna göre aşağıdakilerden hangisi psikolojideki etik ilkelere uymayan biridir?

- A) Psikolog, yeterli sayıda gözlemlerle bulunmadan genel yargılara varmamalıdır.
- B) Hayvan deneylerinde hayvanlara eziyet edilmemeli ve sağlıklı bir ortam yaratılmalıdır.
- C) Psikolog, katılımcılara araştırmanın özellikleri ve sonuçları ile ilgili bilgi vermelidir.
- D) Katılımcılar araştırmanın yararı için istedikleri zaman araştırmadan çekilmemelidir.
- E) Deneye katılanların “özel hayatın gizliliği” hakkı korunmalıdır.

21. Aşağıdakilerden hangisi psikometrik psikolojinin çalışma alanları içerisinde yer almaz?

- A) Değişik amaçlar için test ve ölçek geliştirme
- B) İstatistiksel teknik ve modellerin uygulanması
- C) Davranışın açıklanmasında yararlanılabilecek matematiksel modellerin geliştirilmesi
- D) Araştırma model ve düzenleri oluşturma
- E) Çalışanları verimli kılmak için nasıl bir ücret politikası uygulanmasını belirleme

I. Beynin, sinir sisteminin, iç salgı bezlerinin, duyu organlarının yapısı ve işleyişi bilinmeden, insan davranışlarını açıklamak olanaksızdır.

II. İnsanın gelişimi ve davranışları üzerinde içinde yaşanılan kültürün etkisi vardır.

III. Davranışlarda kalıtımın etkisi vardır.

22. Buna göre psikoloji bu alanlarda çalışma yapmak istediğinde hangi bilimlerden yararlanmaktadır?

<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>
A) Fizyoloji	Sosyoloji	Genetik
B) Genetik	Antropoloji	Biyoloji
C) Antropoloji	Sosyoloji	Fizyoloji
D) Fizyoloji	Genetik	Sosyoloji
E) Fizik	Sosyoloji	Genetik

Fobisi olan hastaların geçmişindeki ürkütücü olayların geriye dönük olarak araştırılması, çökkünlük (depresyon) ile uyku bozukluğunun şiddeti arasındaki ilişki, şizofreni alt gruplarının bellek açısından incelenmesi gibi olaylar bu psikolojinin inceleme alanına girer.

23. Parçada verilen örnekler hangi psikoloji alt dalının inceleme alanında yer alır?

- A) Eğitim psikolojisi
- B) Klinik psikolojisi
- C) Sosyal psikoloji
- D) Gelişim psikolojisi
- E) Örgütsel psikoloji

Bireyin grup içindeki davranışlarını inceleyen, kişinin gruba, grubun kişiye etkisini araştıran psikoloji alt dalıdır. Sosyal uyum, moda, kamuoyu, propaganda, sosyal etki, ikna, uyma, liderlik gibi konular bu psikolojinin alanına girer.

24. Parçada açıklaması verilen psikoloji alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitim psikolojisi
- B) Klinik psikolojisi
- C) Sosyal psikoloji
- D) Gelişim psikolojisi
- E) Örgütsel psikoloji

Organizmanın doğumdan ölümüne kadar yaşa bağlı olarak geçirdiği fiziksel, bilişsel ve ruhsal değişiklikleri inceleyen psikolojinin alt dalıdır.

25. Parçada açıklaması verilen psikoloji alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitim psikolojisi
- B) Klinik psikolojisi
- C) Sosyal psikoloji
- D) Gelişim psikolojisi
- E) Örgütsel psikoloji